

1.24. ОЦЕНКА НА ПОСТИГАНЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА РЕЖИМИТЕ И ЗАДАЧИТЕ СЪГЛАСНО ЧАСТИ 2, 3 И 4 НА ПЛАН 2004

1.24.1. Анализ на състоянието на предмета и целите на опазване в НП „Пирин“

СТЕПЕНИ: + - ниска; ++ - средна; +++ - висока

ПОКАЗАТЕЛ	ОСНОВАНИЯ/ ИНДИКАТОРИ	ОЦЕНКА/ СТЕПЕН	НЕОБХОДИМИ ДЕЙНОСТИ/МЕРКИ
ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗАЛОЖЕНИ В ЧЛ. 18. (2) ОТ ЗЗТ			
Поддържане на разнообразието на екосистемите и защита на дивата природа	Висока степен на фитоценоотично разнообразие включващо по физиономичния подход за класификация 3 типа растителност и 8 класа формации. По доминантния подход са описани 206 растителни асоциации и 25 групи формации, които са свързани с природните типове местообитания. По флористичния подход за класификация в предварително разработената схема определените синтаксони са отнесени към 20 класа. От безгръбначната фауна са установени около 3000 вида, а различните класове гръбначни	+++	Опазване на природните местообитания и на видовете от дивата флора и фауна.
Опазване и поддържане на биологичното разнообразие в екосистемите	Висока степен на биологично разнообразие, което включва 25 типа естествени екосистеми и свързани с тях 25 типа природни местообитания от Приложение 1 на Директива 92/43 ЕЕС и ЗБР, От тях 4 типа местообитания са приоритетни за опазване. 37 местообитания са включени в Червената книга на РБългария, том 3, от които 19 типа са уязвими, 7 типа са потенциално застрашени, 9 типа са застрашени и 2 типа са критично застрашени.	+++	Опазване на природните местообитания и на видовете от дивата флора и фауна.
Предоставяне на възможности за развитие на научни, образователни и рекреационни дейности	Потенциалът на Парка за научно-изследователска дейност не е разработван системно и пълно през 10-год.период на действие на План'04. Сложено е началото на разкриване и разработване на този потенциал на Парка в края на плановия период 2004-2013 г. Все още е недостатъчна квалификацията на специалисти в	++	Задаване с План'14 на програми и проекти за развитие на образователни и научни дейности

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01.2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

	управлението за ангажиране на обществеността и осигуряване на нейното участие и отговорност в опазване на природата и съпричастие за поддържане на туристическия и рекреационен потенциал на парка		
Създаване на предпоставки за развитие на туризъм, екологосъобразен поминък на населението и други дейности, съобразени с целите по т.1-3.	Потенциалът на Парка в сферата на екосистемните услуги и природосъобразното /устойчиво ползване на природни ресурси е голям. В периода 2004-2013 г ресурсите на парка, се ползват все още ограничено и/или неправилно, нанасяйки вреди върху местообитанията. Една основна причина за това са въведените с План'04 силно рестриктивни ограничения /забрани, независимо, че същия определя тези възможности като имащи „... изключително голямо значение за формиране на правилно отношение на местните хора към опазване на природния комплекс“	+	План'14 предоставя алтернативи за повишаване на икономическите ползи, балансирано във повече райони по периферията на парка, без негативно въздей-ствие върху природния комплекс, в т.ч. развитие на туризъм, летни и зимни спортове и рекреация.

ЗАЛОЖЕНИТЕ ПРОЕКТИ с План'04

Свързани с постигане на главна цел I: **Съхраняване, опазване и поддържане на естествеността и ненарушеността на екосистемите и ландшафта**

висока оценка- 5, средна – 5, ниска - 7

Опазване и поддържане на биоразнообразието	Изготвени програми за дългосрочен мониторинг и графици за тяхното изпълнение	++	ДНП работи по програма на НСМБР. Мониторинг се провежда на 5 вида бозайници (дива коза, сърна, дива свиня, кафява мечка и вълк), 11 вида птици, 1 вид от рибите (балканска пъстърва) и от групата на земноводни и влечуги (живороден гущер)* Обект на мониторинг са 8 растителни вида
	Организираны стационари за мониторинг или постоянни пробни площи за наблюдения на сукцесионните процеси в основните типове съобщества	+	За периода 2005 – 2007 г. са заложили 5 стационарни площадки. Не са провеждани наблюдения и оценки.
	Организиране на база данни за биологичното разнообразие и редовна актуализация в ГИС	+	Няма база от данни. Има координати на консервационно значими видове
	Осигурени данни за образователни и рекламни издания насочени към посетителите и стопаните на парка	+++	Издадени са 5 броя сп. „Орбел“, справочник „Биологично разнообразие на НП „Пирин“, рекламни брошури, календари,

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01.2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

			алманах и др.
	Проведени социологически проучвания за конфликт на интереси и определени предпочитанията на посетители и ползватели и др.	+	Проведено е соц. проучване през 2002г. „Пирин и хората”
Превантивни дейности при опасност от пожари, ветровали, лавини	Картирани засегнати райони и определени мерки за намеса или ненамеса в тях	+++	Ежегодно се изготвя Оперативен план за опазване от пожари В момента на възникване на пожарите се правят тематични карти. Картирани са лавините в Бъндеришка долина.Изградена е система за превантивен лавинен контрол.
	Изработен план за системно обучение на служители и доброволци и система за координация и съвместни действия с партньори	+++	Ежегодно се провежда инструктаж и обучение на служителите и различни възрастови групи
	Намален броя на пожарите	+++	Непредвидимо е, но Дирекцията работи в посока превенция. Има изградена система за пожаронаблюдение по проект
Ползване и контрол на пасищата	Изработен проект за управление на пашата	++	В процес на изработване
	Определени прокари, обща продуктивност на всяка територия за паша за всеки отделен район	+	В процес на изработване
	Възстановени местата със слаб и разкъсан чим		Не са установени такива места
	Прилагане на специален режим на регулирано използване на пасищните територии	++	Спазват се режимите и нормите съгласно плана за управление
	Мониторинг – статистика на ползването на пасищата	++	В ПР „Синаница“ са заложени пробни площи за мониторинг на пашата.
Опазване на рибата и ловната фауна	Възстановена естествеността на речните и езерни екосистеми, които са зарибявани с нетипични видове риба – брой на водоемите		Не е описана екосистема, зарибена с нетипични видове
	Намален броя на нарушенията в границите на парка	++	
Устойчиво ползване на недървесни продукти	Изработена и прилагана информационна програма за начини на събиране и ползване на недървесни продукти и за предвидените санкции и мерки за контрол	+++	Ежегодно се провежда мониторинг на лечебните растения и гъби
	Определени места и подходящи технологии при ползване на	+++	Ежегодно се разработва план и инструкция за

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01.2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

	ресурсите		ползване на гъби и горски плодове
	Изготвен списък на гъбите със статус на застрашеност	+	Няма изготвен списък
	Проведени съвместни действия с фирми и изкупвателни пунктове	+	Не са провеждани съвместни действия
	Издадени определители и други информационни материали	+	Не са издадени определители и други информационни материали
Свързани с постигане на главна цел II: Предоставяне на възможности за природозащитно образование и интерпретация			
висока оценка- 4, средна – 1, ниска - 2			
Дейност на информационните центрове и пунктове	Изградена мрежа от информационни центрове и пунктове съгласно Концепция за информационната система	+++	Има изградена мрежа- включва- КИП-ве, информационни табели на всяка хижа, класни стаи на открито, ПИЦ, интерпретативни пътеки
	Установена съвместно с местни власти и институции специфичност на всеки информационен център	+	Няма изградени такива
	Брой на посетителите, проведени събития, профил на интересите на посетителите, постъпили предложения, въведени нови дейности	++	Средногодишно посетителите в ПИЦ Банско са между 4-5 000 - ученици и чуждестранни туристи
Издаване на информационни материали	Карти на парка, карти на лъчови маршрути, информационни листовки за биоразнообразието/наследството на парка, материали за екологично образование в училищата	+++	Списание „Орбел“, брошури, Алманах /бълг. и немски езици/, туристически карти, листовки, филм, плакати, рекламни и образователни материали
Провеждане на природозащитни образователни инициативи	Изработени интерпретативни програми за различни целеви групи	+++	
	Проведени лекции, теренни занимания и др. за запознаване на местните хора и посетителите на парка с природното наследство и нуждите за неговото опазване	+++	Ученически походи и студенти в планината заедно с паркови служители, провеждане на олимпиади, състезателни игри, учебни пътувания и обмяна на опит
	Отчитане на промяната в съзнанието и мисленето на хората чрез провеждане на анкети на всеки четири години, по едни и същи въпроси	+	Не е правено отчитане
Свързани с постигане на главна цел III: Насърчаване на научни изследвания			
висока оценка- 0, средна – 1, ниска - 1			
Осигуряване на допълнителни източници на финансиране	Осигурени средства и проведени научни изследвания, публикувани научно-изследователски материали	++	През 2004-07 год. е проведено проучване на карстовия дял на Пирин; през 2006-07г. – проучване на съобществата на почвени нематоди в Северен Пирин; през 2008 г. - Оценка на влиянието на ски пистите в

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01.2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

			НП Пирин върху биоразнообразието на моделни групи организми. Разработени са докторски дисертации и дипломни работи. Работи се по научни проект
	Конкретен принос на изследванията за управлението на парка	+	По-скоро „не“
Свързани с постигане на главна цел IV: Осигуряване на приходи за местните общности в резултат на възможностите и предимствата на Националния парк			
висока оценка-1, средна – 5, ниска - 4			
Поддържане на съществуващи и изграждане на нови елементи на туристическата инфраструктура	Маркирани туристически маршрути и свързани с маркировката от селищата в прилежащата зона	+++	Изпълнено
	Регламентирани и обезопасени места за туризъм и различни видове спорт	++	Частично изпълнено
	Оформени подходи към парка, определени и оборудвани местата за отдих, погледни места и др.	++	Частично изпълнено
	Осигурени места за паркиране и достъп до обектите за посетители	+	Не е изпълнено
Подобряване на санитарно-хигиенно състояние на обекти за обслужване на посетители	Разработени графици за извозване на отпадъците и контрол на тяхното изпълнение		Не е задължение на парка
	Ликвидирани стари сметища, поставено необходимо оборудване с кошчета, табели и др.	+	Частично приложено
	Системно обслужване на септични ями от специализирани коли, поставени химични тоалетни и модулни пречиствателни станции	++	Работи се по 2 проекта за стратегия и контрол на замърсяване с битови отпадъци и локален мониторинг на повърхностните води.
Развитие на устойчив туризъм	Идентифицирани дейности, услуги, занаяти и др., специфични за всяко отделно населено място или курорт	++	Провеждат се периодично Има тематични 8 маршрути, но продукти не се предлагат
	Обучени „местни агенти по развитието“ – 1 или 2 човека във всяко туристическо селище, които осъществяват контакт с ДНП и туристическите фирми Разработени туристически пакети съвместно с местни власти, туристически фирми	+	Не е изпълнено
	Въведени нови видове услуги свързани с парка – водачество, тематични маршрути, продукти с марка Пирин и др.	++	Работи се
	Регистрирана марка за произход „Пирин“	+	Отчетено е като неприложимо

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01.2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Свързани с постигане на главна цел V: Усъвършенстване политиката на управление и специализирана охрана на природния парк

висока оценка- 4, средна – 5, ниска – 7

Повишаване квалификацията персонала ефективността охраната	на и на	Действаща система за редовно провеждане на курсове за обучение на парковата охрана и администрацията по опазване на консервационно значими видове и съобщества и действащи закони и нормативни разпоредби	+++	Изпълнено
		Функциониране на звено „Подвижна паркова охрана“	+	Не е изпълнено
		Обособен парков район – Трите реки	+	Не е изпълнено
		Възстановени традиции в доброволчеството	++	Изпълнено частично
Функциониране на Консултативен съвет		Одобен правилник за дейността и поименен списък на членовете	++	Изпълнено
		Представени становища относно изпълнението на Плана за управление и всички проблеми свързани с опазването, охраната, стопанисването и ползването на земите, горите и водите на територията на НП Пирин, за проучвателните дейности, просветни и образователни програми, информационното обслужване и други дейности на Дирекцията на Парка	+	Представени становища
Функциониране на Научен съвет		Осигурена научна база за взимане на решения от страна на парковата администрация по отношение общите въпроси на управление на парка или разрешаването на конкретни случаи	+	Няма дейност
		Представени оценки и становища за качествата на научните и научно-приложни разработки, възложени от парковата администрация на различни специалисти и колективи	+	Няма дейност
Комуникационна дейност		Идентифицирани журналисти, които отразяват новините свързани с парка в съответните местни и национални средства за информация	+++	Изпълнено
		Редовен информационен обмен и проведени съвместни посещения с журналисти в парка	+++	Изпълнява се
		Поддържане на интернет страницата на парка – брой на интересуващите се, постъпили коментари и др.	+++	Изпълнено
Съвместни инициативи с други паркови администрации		Установени традиции в организирането на кампании за формиране/промяна на общественото мнение във връзка със защитените територии	++	Частично се изпълнява
Работа в партньорство		Основан „Клуб на приятелите на НП Пирин“	+	Не е основан клуб

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01.2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

	Създадена система за съвместни действия, срещи и др. с всички заинтересовани лица и институции, имащи отношение към територията на парка	++	Изпълнява се
	Осигурени допълнителни източници на финансиране	+	Осигуряват се, но не достатъчно
	Осъществени съвместни проекти със заинтересованите физически и юридически лица	++	Осъществяват се

Свързани с постигане на главна цел VI: Съблюдаване и спазване на законата и институционална база

висока оценка- 2, средна – 3, ниска - 1

Изясняване на собствеността на сградите на територията на парка	Събрана актуална информация за собствеността и вида на ползване на обектите	++	Частично е изпълнена
	Възстановена връзката на ДНП със собствениците и ползвателите	++	Осъществява се
	Повишен интерес на ползвателите да инвестират в подобряване на състоянието на обектите	++	Повишен интерес
	Спазване на необходимите санитарно-хигиенни норми в района на обектите	+	Не се спазват; Разработва се стратегия за ТБО
Ефективно прилагане на законодателството и контрол върху концесиите	Отстранени незаконни постройки и съоръжения	+++	Изпълнено
	Нормативната база за финансови постъпления от печалби на други ползватели на Парка	+++	Има правилник за условията и реда за управлението възлагането за дейностите по ПВД

ДЪЛГОСРОЧНИТЕ ЦЕЛИ по План'04

- Постигане на опростена, последователна система на зонирание с ясни режими, които могат да се прилагат от заинтересованите страни	⇒ Не е постигната ясна и опростена система на зонирание. Приложението затруднява заинтересованите страни поради отсъствие на описани граници	+	Усъвършенстване на системата от норми и режими в План'14, на основата на едно по-балансирано зонирание на ЗТ, вкл. предло-жения за разширяване границите на резерватната зона и на НП.
- Създаване на управление на парка, което отговаря на международните стандарти и позволява да се използва призиванието на НП Пирин като обект на Световното природно наследство	⇒ На основата на най-старото създадено управление на Парк, сегашното се развива през разглеждания период като се адаптира към международните стандарти за управление и изисквания като ОСН.	++	План'14 създава условия за разгръщане на управленския и експертен потенциал на Дирекцията на парка, на основата на съотносимите добри Европейски практики. Това следва да включи едно по-адаптирано, към интересите и на местните общности инициативи и дейности, които да позволяват устойчиво ползване на

			целия ресурсен потенциал, без това да уврежда обекта на СПН.
ГЛАВНИТЕ ЦЕЛИ по План'04			
I. Съхраняване, опазване и поддържане на естествеността и ненарушеността на екосистемите и ландшафта	<p>С висока степен на постигане/поддържане на целите се определя общото добро състояние на екосистемите и ландшафта в НП Пирин, които са съхранени.</p> <p>Със средна степен на съхраняване се определят езерните екосистеми и местата в близост до някои от туристическите обекти и маршрути, където в резултат на пашата на домашни животни се наблюдава влошаване на биохимичните параметри на <u>езерата</u>, което предизвиква еутрофизация, заблатяване на крайбрежните плитки зони и отлагане на дънни наноси, както и утъпкване на почвата и замърсяване край хижи и пътеки.</p>	+++ ++	С План'14 да се определи специален режим на забрана на пашата вътре и в непосредствена близост до езерата и зоната за туризъм.
II. Предоставяне на възможности за природозащитно образование и интерпретация			
III. Насърчаване на научни изследвания			
IV. Осигуряване на приходи за местните общности в резултат на възможностите и предимствата на Националния парк	С малки изключения възможностите и предимствата на НП Пирин не са използвани за приходи на местните общности. Тази възможност досега е станала факт единствено в регионите с развита спортна инфраструктура – туристическата зона на гр.Банско, вътре в която са развити и съответни услуги. В тази връзка е налице и подем в туристическите услуги в населените места в близост до тази зона (гр.Разлог, гр.Банско, гр.Добринище и с.Баня)	+	С План'14 да се усъвършенства зонирването, с цел постигане на равнопоставеност на местните общности от всички общини до потенциала на НП за осигуряване на приходи и други нематериални ползи.
V. Усъвършенстване политиката на поведение и специализирана охрана на националния парк	Парковата охрана има и изпълнява съвместно определените според устройствения правилник на ДНП функции. Съществуват редица насоки, съобразно добрите европейски и др.световни практики, които все още не се познават, и респ. не се прилагат.	++	С План'14 да се заложи проект за обучение, вкл. чрез обмяна на опит със съпоставими обекти в няколко европейски страни. Да се предвиди и промяна на устройствения правилник в тази

			насока.
VI. Съблюдаване и спазване на законовата и институционалната база	Дирекцията на парка се придържа стриктно към съотносимата, свързаната с дейността ѝ законова и институционална база	+++	
ВТОРОСТЕПЕННИТЕ ЦЕЛИ			
1. Запазване естествения характер на горските екосистеми и протичащите в тях сукцесионни процеси	<p>⇒ Ненамеса в горските екосистеми в резерватната зона</p> <p>⇒ Намеса в целостта и структурата на горските екосистеми извън резерватите само при строго доказана необходимост</p> <p>⇒ Постепенна подмяна на неместните дървесни растителни видове с подходящи местни видове</p> <p>⇒ Мониторинг на състоянието</p> <p>Възобновителния процес за естествено поддържане на горските екосистеми протича нормално, в т.ч. сукцесионни процеси водещи до повишаване на горната граница на гората, дори за сметка на клековите формации.</p> <p>През целия период 2004-2013 г ДНП е работила без устройствен план и всички поддържащи и възстановителни дейности са изпълнявани най-вече като реакция на искания на 1-3 населени места (основно гр. Банско) от дърва за огрев.</p>	++/+	Устройствения план следва да предвиди поддържащи и възстановителни мерки, които да допринасят за изпълнението на целта основно в горските култури.
2. Запазване и възстановяване естествеността на алпийските и субалпийските общества	<p>⇒ Регламентиране на пашата</p> <p>⇒ Мониторинг на състоянието</p>	++	<p>Недопускане на:</p> <p>Неорганизирана паша</p> <p>Неправилно ползване на ресурси</p> <p>Пряко унищожаване на видове</p> <p>Пожари вследствие на немарливост на посетители</p> <p>Изграждане на система за почистване на отпадъци и отпадни води</p> <p>неконтролиран риболов във водоемите</p> <p>Строителство на Мини ВЕЦ</p>
3. Запазване и съхраняване на естествените скални	⇒ Регламентиране местата за екстремни спортове, вкл. алпинизъм и контрол на въздействието им върху	+++	Опазени са. Не се налагат нови мерки

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01.2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

съобщества, пешерите	вкл.	състоянието на природния комплекс ⇒ Мониторинг на състоянието		
4. Запазване естествеността на речните и езерни комплекси		⇒ Недопускане на отклоняване на водни количества от езерата и реките ⇒ Елиминиране на замърсяването на езерните екосистеми и крайречните съобщества ⇒ Мониторинг на състоянието	++	Засилване на контрола върху: пашата в близост до езерата и риболова Опазване и мониторинг
5. Опазване на видове заплашени от директно унищожаване		⇒ Опазване от браконьерство и бране на защитени растителни видове ⇒ Запазване естествения облик на консервационно значими съобщества и такива, в които участват консервационно значими видове ⇒ Опазване на всички консервационно значими, типични за парка животински видове и техните местообитания ⇒ Мониторинг на състоянието на популациите	+++	Опазване и мониторинг
6. Запазване естествеността на типичните елементи на ландшафта и възстановяване на нарушени територии		⇒ Отчитане на въздействието на пашата ⇒ Мониторинг на естествените процеси след ветровали, пожари, лавини и предишна човешка намеса ⇒ Определяне на мерки за райони, които са засегнати от антропогенна дейност (застроени територии, ерозиран терени и др.) ⇒ Ограничаване развитието на инфраструктурата	+++	Опазване и мониторинг
7. Подпомагане на посетителите на парка при опознаване на интересните местообитания и видове в парка		⇒ Обучаване на водачи ⇒ Обучение на целеви групи с акцент обучение за опазването и съхраненето на приоритетни местообитания	++	План'14 предвижда засилване на активностите във смисъла на тази цел
8. Повишаване информираността и познанието на местните хора за ценността и значимостта на природния комплекс		⇒ Интерпретативно представяне на информация за НП Пирин, като обект на световното природно наследство	++	Засилване активността в тази посока с насоките дадени в План'14 Търсене на допълнително финансиране по програми
9. Проучване на естествените екологични процеси в екосистеми и територии след нарушения от естествен и антропогенен характер		⇒ Оценка при намеса или промени във видовото разнообразие	+	Задълбочаване на проучванията и мониторинга, особено на свързаните със здравословното състояние на дървесната растителност /болести и вредители/

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01.2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

10. Изясняване на популационните динамики на консервационно значими видове и на тяхната чувствителност към негативните антропогенни влияния	⇒ Създаване на база от данни за биологичното разнообразие в парка ⇒ Изготвяне на фотодокументация	++	Опазване и мониторинг
11. Повишаване на икономическите ползи за местното население, без това да въздейства негативно върху природния комплекс	⇒ Изработване на стратегия за прекратяване и системен контрол на замърсяването ⇒ Определяне на нови форми на ползване на природните ресурси, които не нарушават целостта и продуктивността на екосистемите – екотуризъм, култивиране на някои ценни диворастящи видове и др.	+	План'14 предвижда засилване на активностите за постигане на тази цел, в т.ч. и Подобряване на санитарно – хигиенни условия в хижите и заслоните и събирането и извозването на битовите отпадъци; По-ефективно ползване на съществуващите туристически ресурси и интерпретация на природното и културно-историческото наследство; Координация на услугите свързани с парка и контрол върху тях и др. Балансиране на зоните за туризъм в периферията на парка с оглед разредоточаване на туристопотока, спорта и отдиха за всички общини
12. Постигане на по-голяма продаваемост и по-висока цена на местни продукти и услуги	⇒ Използване на международната ценност на парка за привличане на туристи ⇒ Разработване на марка/патент за предлаганите в района на парка продукти и услуги	+	План'14 предвижда засилване на активностите в смисъла на тази цел
13. Опазване на наличното видово богатство от автохтонни домашни животни	⇒ Поддържане на високопланински пасища с помощта на изчезващи и застрашени местни породи / <i>m. 1.16.4.9.</i> / ⇒ Развитие на алтернативен (еко, познавателен, селски, аграрен) туризъм, използващ качествата и историята на местните породи и традиционните начини на отглеждането им	+	План'14 предвижда засилване на активностите в смисъла на тази цел
14. Въвличане на местното население, общините и неправителствените организации в развитието на малкия и среден бизнес	План'04 не е предвиждал конкретни дейности в тази посока		План'14 предвижда засилване на активностите за постигане на тази цел
15. Изграждане на широка обществена подкрепа за	⇒ Изграждане на работеща система от партньорства за устойчиви дейности между всички заинтересовани страни в прилежащите на НП Пирин територии	+	План'14 предвижда засилване на активностите в смисъла на тази цел

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01.2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Националният парк			
16. Провеждане на дългосрочен мониторинг, поддръжане и периодична актуализация на база данни	⇒ Състояние на хигрофилни съобщества на преовлажнени терени и торфените съобщества ⇒ Състояние на горските екосистеми и процесите протичащи в тях ⇒ Съобщества, включващи редки, защитени и ендемични видове	+	План'14 предвижда засилване на активностите в смисъла на тази цел
17. Системно обучение на парковата охрана	⇒ Обучение на рейнджърите за провеждане на мониторинг ⇒ Разработване на програма за обучение на парковата охрана в разпознаване на растителните, животинските и гъбни видове с природозащитен статус и по прилагане на законовата рамка и режими в защитена територия	++	План'14 предвижда съответни мерки в смисъла на тази цел
18. Промяна на имиджа на полицаите на парковата охрана	⇒ Осигуряване на редовен достъп до информация на местните хора от страна на парковата дирекция ⇒ Създаване на добра комуникация между парковата администрация, парковата охрана и местните хора	+	План'14 предвижда съответни мерки в смисъла на тази цел
19. Управление на туристическия поток	⇒ Поддръжане и изграждане на информационна система на територията на парка	+	План'14 предвижда съответни мерки в смисъла на тази цел
20. Уреждане на собствеността на сгради и съоръжения съгласно действащата нормативна база	План'04 не е предвиждал конкретни мерки за постигане на тази цел		План'14 предвижда съответни мерки и дейности за постигане на същата такава цел
21. Ефективно прилагане на законодателството	⇒ Отстраняване на незаконни постройки и съоръжения ⇒ Контрол върху: - Изпълнение на концесионните договори - Зарибяване и риболов - Достъп с автомобили - Замърсяване с битови отпадъци - Замърсяване на води, въздух и др. ⇒ Борба с браконьерството	++	План'14 предвижда съответни мерки и дейности за постигане на такава цел
ОГРАНИЧЕНИЯ И ТЕНДЕНЦИИ В ПАРКА			
Глобално затопляне на климата	Може да оказва влияние върху видовото разнообразие и ресурсите	+	Проучвания и мониторинг
Лавини, снеголоми и снеговали, ветровали и ветроломи	Биха довели до промяна на местообитанията за определен период	+	Своевременни поддържащи и възстановителни дейности и мониторинг

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01.2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Естествено възникнали пожари	Биха довели до възникване на вторични след пожарни сукцесии	+	Своевременни поддържащи и възстановителни дейности и мониторинг
Нарушаване на определените режими в зоните	Биха довели до евентуални ерозия и нарушаване на естествения характер на екосистеми и протичащите в тях сукцесионни процеси	+	Мониторинг
Прекомерно натоварване на определени места за спорт и отдих	Води до ерозия и нарушаване на екосистемите и ландшафта, до инциденти сред туристи и спортуващи, уврежда здравето.	+++	План'14 предвижда съответни мерки и презониране. Контрол и мониторинг
Липса на система за почистване на отпадъци и отпадни води	Директно уврежда почвите и течащите води	+++	План'14 предвижда съответни мерки и дейности в тази посока. Контрол и мониторинг
Неправилно ползване на ресурси	Би довело до намаляване на наличното видово богатство и слабо възпроизводство на консервационно значими видове	++	План'14 предвижда съответни мерки и дейности в тази посока. Контрол и мониторинг
Пряко унищожаване на видове	Би довело до намаляване на биологичното разнообразие на консервационно значими видове	+	Контрол и мониторинг
Неорганизираната паша	Води до промяна на тревния видо състав и загуба на видове	+++	План'14 предвижда съответни мерки и дейности в тази посока. Контрол и мониторинг
Пожари вследствие на немарливост на посетители	Биха довели до нарушаване на условията в местообитанията и ландшафта	++	Контрол и мониторинг
Зарибяване и неконтролиран риболов	Води до нарушаване естествеността на речните и езерни екосистеми (отнася се в най-голяма степен за	++	Контрол и мониторинг
Интереси за водохващания и строителство на ВЕЦ	Би довело до нестабилност на местообитанията на влажни терени, евентуално маловодие и опасност за някои видове мигриращи видове	++	Контрол и мониторинг
Недостатъчна информираност на местните хора и посетителите в парка за биоразнообразието и ценността на екосистемите	Може да доведе до нестабилност на природните местообитания	+	Контрол и мониторинг
Недостатъчна проученост на интересите на туристите	Затруднява промяната на отношението на посетителите към защитените територии	+++	С План'14 се направиха специализирани проучвания и се предвиждат съответни мерки и инициативи в тази посока. Продължаване на мониторинга
Липса на	Изграждането им е в ход	+	План'14 предвижда

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01.2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

информационни и посетителски центрове			съответни мерки и дейности в тази посока.
Липса на системно и обвързано планиране и публикуване на научно-изследователска дейност	Научните изследвания в изпълнение на залегнали с План'04 проекти са задействани в края на периода	++	План'14 предвижда съответни мерки и дейности в тази посока.
Недостатъчна инициатива за търсене на допълнително финансиране	С финансиране по линия на ОПОС това се решава	+	План'14 предвижда по-голяма активност през целия период, със средства от ОПОС .
Лоши санитарно-хигиенни условия в хижите и заслоните и затруднения със събирането и извозването на битовите отпадъци	Води до замърсяване на прилежащите територии и водни обекти	++	План'14 предвижда съответни мерки и дейности в тази посока.
Неефективно ползване на съществуващите туристически ресурси и липса на интерпретация на природното и културно-историческото наследство	Намаляват се възможностите за повишаване на икономическите ползи за местното население	+++	План'14 предвижда засилване на активностите за постигане на тази цел, в т.ч. и - Подобряване на санитарно – хигиенни условия в хижите и заслоните и събирането и извозването на битовите отпадъци; - По-ефективно ползване на съществуващите туристически ресурси и интерпретация на природното и културно-историческото наследство; - Координация на услугите свързани с парка и контрол върху тях и др. - Балансиране на зоните за туризъм в периферията на парка с оглед разсредоточаване на туристопотока, спорта и отдиha за всички общини
Липса на координация на услугите свързани с парка и контрол върху тях	Намаляват се възможностите за развитие на цялата територия във всяко едно отношение	+++	План'14 предвижда съответни мерки и дейности в тази посока.
ОГРАНИЧЕНИЯ И ТЕНДЕНЦИИ ИЗВЪН ПАРКА			
Лоши санитарно-хигиенни условия и липса на специализирана туристическа инфраструктура	Води до замърсяване на прилежащите територии и водни обекти	++	План'14 предвижда съответни мерки и в тази посока.
Липса на държавна политика за популяризиране на България като дестинация за	Директно ощетява местните общности в прилежащите населени места и в областта	+	Препоръки с План'14

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01.2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

алтернативен туризъм			
Неефективна структура на управление и недостатъчен персонал на ДНП	Води до неефективна охрана на парковата територия и слаба комуникация със заинтересуваните страни	++	Препоръки с План'14
Недостатъчени бюджетни финансови средства за обучение на персонала и охрана	С финансиране по линия на ОПОС това се решава	+	План'14 предвижда специализирани обучения, които може да се финансират със средства от ОПОС .
Липса на изградени местни структури за работа в партньорство	Затруднява изграждането на по-широка обществена подкрепа за парка	+++	План'14 предвижда специализирани обучения и дейности за привличане /създаване на партньорства .
Неизяснена собственост на сгради и обекти	План'04 не е предвиждал конкретни дейности в тази посока	++	План'14 предвижда такива
Липса на нормативна база за финансови постъпления	Липсва инструмент за стимулиране на служителите на парковата администрация за по-добро изпълнение и инициативност в прилагането на действащата нормативна уредба, вкл. охраната. Липсва механизъм за самофинансиране на инициативи на Дирекцията свързани с работа с партньори, рекламни материали, обмяна на опит и др.п.	+++	План'14 предвижда инициерирането на такива промени в нормативната база.
Неефективно законодателство	Липсва действаща нормативна база за плащания на екосистемните услуги – постъпления в Дирекцията от ползватели на ресурси в парка (напр. от хотелиерство, ВиК, ВЕЦ и др.п) По-строги регламенти свързани с браконьерството и др. противозаконни дейности в ЗТ.	++	План'14 предвижда инициерирането на такива промени в нормативната база.
ИЗПЪЛНЕНИЕ/СПАЗВАНЕ НА РЕЖИМИТЕ И ЗАДАЧИТЕ по План'04			
Общо изпълнение на режимите	<p>⇒ Общата оценка е за спазване на режимите на цялата територия, включени в отговорностите на Д „НП Пирин“</p> <p>⇒ Разрешават/съгласуват се дейности на територията на Парка в обхвата на компетенциите с Д „НСЗП“, МОСВ и Д „НП Пирин“;</p> <p>⇒ Д „НП Пирин“ получава информация и контролира процедурирани планове, програми, проекти и инвестиционни предложения</p>	++	План'14 отчита обективните особености на времевата дистанция и обстоятелства, и взимайки под внимание описаните несъответствия и оценки (раздели 1.7, 1.22 и др.) предлага нова визия и съдържание на зоните в НП, на съответните норми и режими

	<p>за ЕО и ОС с предмета и целите на опазване на ЗЗ „Пирин“;</p> <p>⇒ Д „НП Пирин“ контролира реализиране на разрешеното строителство съгласно ПУ;</p> <p>⇒ Спазват се определените от План’04 площи и режим(норматив) за паша.</p> <p>⇒ Площите определени за паша от План’04 се експлоатират, но не са съобразени със заплахите за санитарно-охранителните зони, загуба на биологично разнообразие, нарушаване на почви и „биологично замърсяване“.</p> <p>⇒ В резултат на паша се констатира замърсяване и заблатяване на водите на езерата и по-малко на реките, нарушаване структурата на почвите по техните брегове и местата за паша, както и замърсяване по туристическите маршрути;</p> <p>⇒ По отношение на движение и паркиране на МПС, причините за нарушения се дължат на отсъствие на подробно планиране и организация на „определените и означени за това места“ в План’04 и тяхната реализация;</p> <p>⇒ В План’04 и следващи проекти, остава нерешен въпроса с развитието на Парка като биосферен резерват, с оглед основната цел на Севилската стратегия за обявяването и създаването на биосферните резервати – връзка със социално-икономическото развитие на района</p>		
<p>Резерватна зона</p>	<p>Единични / редки нарушения: сеч на единични дървета, събиране на суха паднала маса, замърсяване с отпадъци край разрешените</p>	<p>+++</p>	

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01.2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

	маршрути		
Зона за устойчиво ползване на открити площи и отдиш	Негативни последици от свободната паша на едър рогат добитък	+	С План'14 се предвижда засилване на мерките за контрол
Зона за туризъм (Буферна зона)	<p>Ежегодни Доклади за консервационното състояние на НП „Пирин“ на МОСВ: 2011, 2012, 2013, 2014</p> <p>- Изводи от Решенията на КСН след проверки и мисии: 2011, 2012, 2013</p> <p>- Цялостното консервационно състояние на обекта на световно наследство е определено като сравнително добро.</p> <p>- Подмените, свързани с подобрения на капацитета на ски съоръженията, са извършени с необходимото внимание и не оказват неблагоприятно влияние върху универсалната ценност на обекта. Нещо повече, те са наложителни от гледна точка на сигурността, на ефективността и перспективите за нарастване на посетителския поток.</p> <p>- През годините ресурсите като средства и персонал остават стабилни, а Дирекция Национален парк „Пирин“ и Министерство на околната среда и водите работят усърдно за осигуряване на ефикасно опазване и управление</p> <p>- Относително добри резултати за влиянието на дейностите в ски-зона с център гр. Банско от направените проби (почвени и водни – химични) спрямо контролните проби извън буферната зона;</p> <p>- Резултати от фитоценологично проучване и картиране на ски-пистите на ски зона с център гр. Банско</p> <p>- Негативни последици от паша на едър рогат добитък, вкл. по туристическите маршрути.</p>	++	<p>План'14 предлага по-балансирано развитие на поминъка на населението от прилежащите територии, свързано с възможности за развитие на традиционни и алтернативни форми на туризъм, спорт и рекреация в периферни паркови пространства (гнезда), приближавайки управлението по-близо до Севилската стратегия за обявяването и създаването на биосферните резервати – връзка със социално-икономическото развитие на района и др. по-съвременни виждания, напр. на IUSN, ЕС, UNEP.</p> <p>ДНП да използва по-активно възможностите на ОКС и НС като по-ефективни платформи за намаляване на различията и осигуряване на необходимата подкрепа за управлението на НП</p>
Зона на сгради и съоръжения	- Нарушения с влошено на отделни места санитарно-хигиенно и естетическо състояние (доп. застрояване) на	++	

	<p>околни пространства, липса или некачествено пречистване на отпадните води, води до промени в тревни и горски съобщества.</p> <p>- Негативни последици от паша на едър рогат добитък</p> <p>- Резултатите от мониторинга на посетителите от Д „НП Пирин“ за периода 2008-2012 г. от извършената оценка на въздействието на туристическия поток, заключават, че не се налага промяна в броя на определените като допустими туристически маршрути, което е един от индикаторите за постигане на устойчивост в развитието на туризма.</p>		<p>План'14 предвижда мерки за мониторинг и контрол</p>
--	--	--	--

1.24.2. Анализ на степента на опазване и възстановяване на природни местообитания и местообитания на растителни и животински видове предмет на опазване в следствие на съществуващото зонирание и функционално предназначение на зоните, ползването на ресурсите, строителство и инфраструктура

С проучванията за План'14 се установява висока степен на биологично разнообразие, което включва 25 типа естествени екосистеми и свързани с тях 25 типа природни местообитания от Приложение 1 на Директива 92/43 ЕЕС и ЗБР.

От 25 типа природни местообитания от Приложение 1 на Директива 92/43 ЕЕС и ЗБР, 4 типа местообитания са приоритетни за опазване. 37 местообитания са включени в Червената книга на РБългария, том 3, от които 19 типа са уязвими, 7 типа са потенциално застрашени, 9 типа са застрашени и 2 типа са критично застрашени.

Не са установени съществени промени в екосистемното разнообразие през предходното десетилетие, което показва, че съществуващото зонирание и функционално предназначение на зоните, ползването на ресурсите, строителството и наличната инфраструктура са допринесли за опазване на природните местообитания. Изключение са езерните екосистеми (за част от високопланинските езера), върху които негативно влияят пашуващия свободно едър рогат добитък.

1.24.3. Анализ на степента на опазване и възстановяване на местообитания, растителни и животински видове предмет на опазване в следствие на реализирането или нереализирането на предвидените планове и проекти

Повечето проекти заложили с План'04 се изпълняват в последните години от ревизионния период.

От предвидените с План 04 програми и проекти, една част са свързани с опазване и възстановяване на местообитания, растителни и животински видове предмет на опазване – по програмата „Опазване и поддържане на биоразнообразието“ и др., както следва:

- **Изготвени програми за дългосрочен мониторинг и графици за тяхното изпълнение**
ДНП работи по програма на НСМБР. Мониторинг се провежда на 5 вида бозайници (дива коза, сърна, дива свиня, кафява мечка и вълк), 11 вида птици, 1 вид от рибите (балканска пъстърва) и от групата на земноводни и влечуги (живороден гущер)* Обект на мониторинг са 8 растителни вида .
Организиран са стационари за мониторинг или постоянни пробни площи за наблюдения на сукцесионните процеси в основните типове съобщества. За периода 2005 – 2007 г. са заложени 5 стационарни площадки.
Не са провеждани наблюдения и оценки.
- **Организиране на база данни за биологичното разнообразие и редовна актуализация в ГИС**
Не е изградена база от данни. Има координати на консервационно значими видове
- **Осигуряване на данни за образователни и рекламни издания насочени към посетителите и стопаните на парка.**
Издадени са 5 броя сп. „Орбел“, справочник „Биологично разнообразие на НП „Пирин“, рекламни брошури, календари, алманах и др.
- **Опазване на рибата и ловната фауна**
Възстановена естествеността на речните и езерни екосистеми, които са зарибявани с нетипични видове риба – брой на водоемите
Не е описана екосистема, зарибена с нетипични видове
Намален броя на нарушенията в границите на парка
- **Устойчиво се ползване на недървесни продукти**
Изработена и прилагана информационна програма за начини на събиране и ползване на недървесни продукти и за предвидените санкции и мерки за контрол
- **Ежегодно се провежда мониторинг на лечебните растения и гъби**
Определени са места и подходящи технологии при ползване на ресурсите
Ежегодно се разработва план и инструкция за ползване на гъби и горски плодове
- **Изготвен списък на гъбите със статус на застрашеност**
Няма изготвен списък
- **Проведени съвместни действия с фирми и изкупвателни пунктове**
Не са провеждани съвместни действия
- **Издадени определители и други информационни материали**
Не са издадени определители и други информационни материали

1.24.4. Анализ на ползване на ресурсите на парка, в т.ч. концесия на ски зона с център гр.Банско, във връзка с предмета и целите на опазване на НП „Пирин“

Подробен анализ на ползването на ресурси е направен в т.1.22.2 „Социално-икономически условия“, и по-конкретно:

- *Анализ /Оценка на рекреационната дейност (1.22.2.1).* В части 1.7.3 и 1.22.1.1, се разглежда и анализира състоянието и ползването на Туристическата зона по План’04 или т.нар. „Буферна зона“ към ОСН на ЮНЕСКО, в която е разположена и концесионираната ски-зона с център гр.Банско.
- *Анализ /Оценка на дейностите по ползване на ресурсите (1.22.2.2);*
- *Анализ /Оценка на ползването на лечебни растения (1.22.2.3);*
- *Анализ /Оценка на ползванията в горите (1.22.2.4);*

DRAFT